

Huvudman

Haparanda kommun
kommunen@haparanda.se

Beslut

Datum 2026-06-17
Dnr SI 2025:5949
Sida 1 (14)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Gränsskolan i Haparanda kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 18 december 2025.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av Gränsskolan i Haparanda kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning i svenska som andraspråk, anpassad timplan för nyanlända elever, särskilt stöd och frånvaro.

Skolinspektionen har den 18 december 2025 beslutat att förelägga Haparanda kommun att vid vite av 1 500 000 kronor senast den 30 april 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning i svenska som andraspråk, anpassad timplan för nyanlända elever, särskilt stöd och frånvaro.

Haparanda kommun har den 28 och 29 april 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har mellan den 12 till 20 maj 2026 genomfört intervjuer med lärare, stormentorer, personal i elevhälsan samt rektorn och den biträdande rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans rutiner och sammanställningar för särskilt stöd och frånvaro samt åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Haparanda kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning i svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har initierat ett utvecklingsarbete i ämneslaget för svenska och svenska som andraspråk

som genomförts vid fem tillfällen med start den 20 januari 2026, vilket bekräftas i intervju med lärare. Enligt huvudmannen har arbetet letts av två förstelärare och har syftat till att säkerställa att undervisningen i svenska som andraspråk planeras, genomförs och följs upp i enlighet med läroplanen och kursplanen i ämnet. Vid träffarna har lärarna gemensamt analyserat kursplanerna i svenska och svenska som andraspråk utifrån Skolverkets material för att identifiera skillnader mellan ämnena och utvecklingsområden i undervisningen. Lärarna har även tagit fram en gemensam grovplanering för ämnena. Av grovplaneringen framgår när undervisningen ska vara gemensam och när elever som läser svenska som andraspråk ska arbeta med annat innehåll enligt ämnets kursplan. Detta bekräftas i intervju med lärare. Lärarna uppger även att bedömning och betygsättning sker utifrån betygskriterierna för svenska som andraspråk.

Av redovisningen framgår att det vid tidpunkten för redovisningen finns 15 elever i årskurs 7, 22 elever i årskurs 8 och 17 elever i årskurs 9 som skolan bedömer är i behov av undervisning i svenska som andraspråk och att samtliga dessa elever ges sådan undervisning.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att rektorn under vårterminen 2026 har organiserat undervisningen så att elever som läser svenska och svenska som andraspråk undervisas i samma undervisningsgrupper och klassrum. Undervisningen har därutöver förstärkts med en extra lärare i vissa klasser. Rektorn har också beslutat att undervisning i svenska som andraspråk ska erbjudas som språkval till elever som bedömts vara i behov av detta. Detta bekräftas i intervjuer med lärare samt rektorn och den biträdande rektorn. Lärarna uppger att den lärare som undervisar i svenska som andraspråk inom språkvalet i vissa fall går in i den ordinarie undervisningen och ger individuellt stöd till enskilda elever. Lärarna beskriver också att vissa elever kan få arbeta med svenska som andraspråk i studierummet tillsammans med speciallärare såväl under lektionstid som under annan tid.

Huvudmannen anger i redovisningen att rektorn följer upp undervisningen genom dialog med lärare och ämneslag samt genom att gå igenom planeringar och göra klassrumsbesök, vilket bekräftas av rektorn. Enligt huvudmannen visar rektorns uppföljning att undervisningen i svenska som andraspråk i högre grad planeras och genomförs utifrån kursplanen och att arbetet i ämneslaget har bidragit till en ökad likvärdighet i undervisningen.

Lärare uppger i intervju att arbetet med att utveckla undervisningen fortfarande pågår och att ämneslaget har skrivit ned vad de vill arbeta vidare med, men att det nu finns en samsyn och en tydlighet kring undervisningen i svenska som andraspråk. De upplever också att de har tillräckliga förutsättningar att bedriva undervisningen, men att de behöver hitta sätt att organisera undervisningen när innehållet i svenska och

svenska som andraspråk skiljer sig åt. Rektorn uppger att undervisning i gemensamma undervisningsgrupper i svenska och svenska som andraspråk är en utmaning för lärarna, men att det i nuläget fungerar bra utifrån de förutsättningar som finns.

Av redovisningen framgår att skolan planerar ytterligare åtgärder inför läsåret 2026/27, bland annat rekrytering av två lärare så att undervisningen i svenska och svenska som andraspråk kan ges både i separata grupper och i gemensamma grupper utifrån elevernas behov, vilket bekräftas av rektorn. Rektorn uppger i intervju att hen nu har rekryterat två lärare i svenska som andraspråk inför höstterminen 2026 samt att rektorn avsatt ett antal planeringsdagar för lärarna som undervisar i svenska som andraspråk innan höstterminens start.

Slutligen framgår det av redovisningen att huvudmannen planerar att starta ett nätverk för lärare som undervisar i svenska som andraspråk inom förvaltningen, vilket bekräftas av rektorn. Rektorn uppger att lärarna hittills har haft en träff och att de kommer träffas regelbundet för att utveckla undervisningen.

Rättslig reglering

Undervisning i grundskolan ska omfatta ämnet svenska eller ämnet svenska som andraspråk (10 kap. 4 § skollagen). För varje ämne ska en kursplan gälla (10 kap. 8 § skollagen). För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen.

Läroplanen finns i förordningen [SKOLFS 2010:3] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, nedan benämnd Lgr22. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygs-kriterier (9 kap. 1 § skolförordningen [2011:185]). Ämnena svenska och svenska som andraspråk har olika kursplaner (jfr Lgr22, 5 Kursplaner).

Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet samt invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev (5 kap. 14 § skolförordningen).

Undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska. Svenska som andraspråk får därutöver anordnas som språkval i grundskolan och specialskolan, eller inom ramen för skolans val (5 kap. 15 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att skolan uppfyller författningarnas krav beträffande undervisning i ämnet svenska som andraspråk. Av utredningen framgår att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att elever som bedöms vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk ges sådan undervisning i enlighet med kursplanen i ämnet. Det framgår att samtliga identifierade elever får undervisning i svenska som andraspråk enligt kursplanen samt att lärarna har tagit fram en gemensam planering för undervisningen. Vidare har rektorn förstärkt undervisningen med ytterligare lärarresurser och beslutat att erbjuda svenska som andraspråk som språkval. Skolan har även rekryterat två lärare i svenska som andraspråk inför höstterminen 2026/27, vilket möjliggör undervisning både i separata och gemensamma undervisningsgrupper. Skolinspektionen bedömer utifrån detta att huvudmannen vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet och att påtalad brist har avhjälpats. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anpassad timplan för nyanlända elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har genomfört en översyn av tidigare fattade beslut om anpassad timplan. Rektorn har i detta arbete säkerställt att felaktiga beslut har reviderats eller avslutats samt att nya och kvarvarande beslut föregås av en individuell prövning av elevens behov och förutsättningar och följer bestämmelserna i skollagen. Vidare framgår att skolans rutiner för anpassad timplan har reviderats och tydliggjorts för att säkerställa att även framtida beslut om anpassad timplan är förenliga med bestämmelserna.

Rektorn uppger i intervju att skolan tillämpar anpassad timplan för elever som är nyanlända och som har tagits emot i högstadiet för att eleven ska ha möjlighet att nå så långt som möjligt. Rektorn och den biträdande rektorn uppger att bedömningen utgår från den inledande kartläggningen av nyanlända elevers behov som samordnaren i kommunen genomför, men att även lärare kan komma med inspel om de befarar att en elev inte kommer nå målen i något ämne. Rektorn uppger vidare att information om den anpassade timplanen och inhämtande av samtycke sker i samtal med elever och vårdnadshavare och att det främst är samordnaren i kommunen som har dessa samtal.

Av redovisningen framgår att två elever har anpassad timplan. Rektorn uppger att de aktuella eleverna omfattas av bestämmelsen då de har tagits emot som nyanlända i årskurs 7. Av redovisningen framgår att båda eleverna deltar i undervisning i svenska som andraspråk i klass enligt

ordinarie timplan och får extra undervisning i svenska som andraspråk i mindre grupp med utbildad lärare. Ämnet idrott och hälsa ingår i båda elevernas undervisning.

De individuella studieplanerna som huvudmannen inkom med i samband med redovisningen visar inte fullt ut hur undervisningstiden för eleverna är fördelad mellan ämnen. Huvudmannen har därefter inkommit med kompletterande individuella studieplaner där det framgår hur undervisningstiden har fördelats i samtliga ämnen. För den första eleven har undervisningstid omfördelats från engelska till svenska som andraspråk och språkval. För den andra eleven har undervisningstid omfördelats från matematik till svenska som andraspråk. Båda eleverna ges mer total undervisningstid än övriga elever i samma årskurs. Av huvudmannens redovisning framgår att besluten om att minska undervisningstid i engelska respektive matematik för de båda aktuella eleverna har grundats i lärarnas bedömningar av att eleverna kommer att nå målen i dessa ämnen. Av redovisningen framgår också att eleverna får stöd under extra studietid. Detta bekräftas i intervju med rektorn och den biträdande rektorn.

Slutligen anger huvudmannen att rektorn ansvarar för att följa upp besluten om anpassad timplan samt ompröva besluten vid behov, vilket bekräftas i intervju med rektorn.

Rättslig reglering

Med nyanländ avses den som har varit bosatt utomlands, nu är bosatt i landet, och har påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år. En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet. Som bosatt utomlands anses den som inte anses bosatt i landet enligt 29 kap. 2 § (3 kap. 12 a § skollagen).

Rektorn får besluta att en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan ska ges undervisning som avviker från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad timplan), om rektorn efter att elevens kunskaper har bedömts enligt 12 c § eller senare, bedömer att eleven kommer att ha svårt att nå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan inom ramen för skolplikten eller motsvarande rätt till utbildning enligt 7 kap. 2 §, och eleven och elevens vårdnadshavare har samtyckt till den anpassade timplanen (3 kap. 12 h § skollagen).

En anpassad timplan ska utformas så att: 1) eleven ges undervisning i sådana ämnen och minst det antal ämnen som krävs för att nå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan, 2) ett av de ämnen som avses i 1 är idrott och hälsa, och 3) eleven ges minst den totala undervisningstid

som återstår för övriga elever i den årskursen hos huvudmannen under den kvarvarande skoltiden (3 kap. 12 h 2 st. § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att skolan uppfyller författningarnas krav beträffande anpassad timplan för nyanlända elever. Av utredningen framgår att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att beslut om anpassad timplan fattas i enlighet med bestämmelserna. Det framgår att rektorn har sett över och reviderat tidigare beslut om anpassad timplan samt tydliggjort skolans rutiner för anpassad timplan. Vidare framgår att de två elever som nu har beslut om anpassad timplan har tagits emot som nyanlända i högstadiet och att ämnet idrott och hälsa inte har anpassats bort. Det framgår också att avvikelser från timplanen har beslutats utifrån individuella bedömningar av elevernas behov. Skolinspektionen bedömer utifrån detta att huvudmannen vidtagit åtgärder i enlighet med förelägandet och att påtalad brist har avhjälpats. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn ansvarar för att samtliga lärare har kännedom om skollagens krav avseende när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd samt om skolans rutiner för detta. Rektorn har informerat lärarna om skollagens krav och skolans rutiner vid två tillfällen, den 7 januari och den 9 februari 2026. Lärare som inte närvarade vid respektive tillfälle och lärare som börjat på skolan efter dessa tillfällen har fått motsvarande information av rektorn eller den biträdande rektorn. Detta bekräftas i intervjuer med lärare, personal i elevhälsan samt rektorn och den biträdande rektorn. Informationen har lämnats både muntligt och skriftligt, bland annat via presentationer, mejl och i skolans digitala system.

Av redovisningen framgår att skolan har reviderat rutinen för hur lärare ska arbeta med extra anpassningar och särskilt stöd samt att en lathund för extra anpassningar har tagits fram och delgetts personalen, vilket bekräftas i intervjuer med lärare och personal i elevhälsan. Flera lärare uppger att rutinen har blivit tydligare jämfört med tidigare och att de nu vet hur de ska anmäla och vad som sker efter en anmälan.

Av redovisningen framgår vidare att skolans rutin innebär att en lärare ska anmäla en elev till rektorn eller den biträdande rektorn om eleven, trots

genomförda extra anpassningar, riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Av den rutin för extra anpassningar och särskilt stöd som huvudmannen inkommit med framgår att lärare ska informera arbetslaget, dokumentera genomförda extra anpassningar och skyndsamt meddela rektorn om en elev trots extra anpassningar inte utvecklas mot kunskapsmålen. Detta bekräftas i intervjuer med lärare, personal i elevhälsan samt rektorn och den biträdande rektorn. Lärarna uppger att de anmäler elever för utredning om särskilt stöd genom muntlig kontakt med rektorn eller den biträdande rektorn, som då dokumenterar anmälan och kan ställa följdfrågor, exempelvis om lärarna har genomfört extra anpassningar och om dessa har utvärderats.

Rektorn eller den biträdande rektorn dokumenterar anmälan i en sammanställning som behandlas i elevhälsoteamet där även båda rektorerna ingår. Undervisande lärare och stormentorer kallas vid behov till elevhälsoteamet för handledning och samråd, vilket framgår både av huvudmannens redovisning och intervjuer. Stormentorerna uppger att de ibland kan se att frånvaro eller andra faktorer gör att en elev behöver stöd trots att lärarens bedömning är att eleven kan nå målen med extra anpassningar, och att de då kan anmäla eleven till elevhälsoteamets möte.

Av huvudmannens redovisning samt intervjuer framgår att rektorn har organiserat elevhälsoteamets arbete så att teamet sammanträder två gånger per vecka enligt en fast struktur, där också rektorn deltar regelbundet. Rektorn har också organiserat mitterminskonferenser för varje klass under vårterminen i syfte att skapa en gemensam överblick över elevernas måluppfyllelse och identifiera elever i riskzon samt säkerställa att extra anpassningar och anmälan om särskilt stöd hanteras enligt rutinen.

Huvudmannen anger i redovisningen att rektorn följer upp att skolans rutin för att anmäla elever till rektorn för utredning om särskilt stöd tillämpas. Huvudmannen anger också att information om rutinen kommer att ges återkommande till personalen, bland annat i samband med skolans gemensamma uppstart varje terminsstart och vid introduktion av nyanställd personal. Detta bekräftas i intervjuer med lärare, personal i elevhälsan samt rektorn och den biträdande rektorn.

Lärare uppger i intervju att det tidigare förekom att elever inte anmäldes eller att elever hamnade i kö, men att det inte längre finns någon sådan begränsning och att de nu anmäler elever direkt till rektorn eller den biträdande rektorn. Personal i elevhälsan uppger att lärarnas uppfattning om när en anmälan ska göras nu överensstämmer med elevhälsans uppfattning och att lärarna i högre grad än tidigare söker stöd och vägledning om de är osäkra.

Starta utredning om särskilt stöd

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn ansvarar för att varje anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd dokumenteras i en aktuell sammanställning. Rektorn säkerställer sedan att varje anmälan skyndsamt leder till att en utredning om behov av särskilt stöd påbörjas, om det inte bedöms obehövt.

Den sammanställning som huvudmannen lämnat in omfattar 33 elever från årskurserna 7–9 och anmälningarna har inkommit under perioden den 3 november 2025 till den 23 april 2026. Av sammanställningen framgår elevens namn och klass, datum för anmälan, datum för samråd med elevhälsan samt datum för när utredning har påbörjats och i förekommande fall avslutats.

Av den inkomna rutinen för extra anpassningar och särskilt stöd framgår att rektor beslutar om att starta en utredning om behov av särskilt stöd samt att utredningen genomförs tillsammans med elev, vårdnadshavare och elevhälsa. Detta bekräftas i intervjuer med personal i elevhälsan samt rektorn och den biträdande rektorn, som uppger att anmälningar tas upp i elevhälsoteamet där de beslutar om nästa steg i processen. Personal i elevhälsan uppger att samtliga anmälningar leder till att en utredning startas och att det inte förekommer att anmälningar hanteras informellt.

Personal i elevhälsan uppger i intervju att specialpedagogen eller specialläraren genomför utredningar om särskilt stöd, där de inhämtar underlag från elev, vårdnadshavare, undervisande lärare och mentorer. Specialpedagogen eller specialläraren sammanställer sedan den pedagogiska kartläggningen och samråder med undervisande lärare, stormentorn och elevhälsoteamet för att se vad som är den bästa vägen framåt. Specialpedagogen eller specialläraren kallar därefter till en elevhälsokonferens för att delge samtliga utredningen, resonera kring särskilt stöd och skriva ett eventuellt åtgärdsprogram.

Huvudmannen anger i redovisningen att rektorn följer upp arbetet genom att regelbundet gå igenom sammanställningen över anmälda elever och genom avstämningar i elevhälsoteamet för att säkerställa att utredningar påbörjas skyndsamt, vilket bekräftas i intervjuer med personal i elevhälsan samt rektorn och den biträdande rektorn. Personal i elevhälsan uppger att sammanställningen utgör ett stöd i dialogen mellan elevhälsoteamet och rektorerna kring hur ärenden fortskrider.

Vidare framgår av redovisningen och intervjuer att skolan har ett pågående utvecklingsarbete kopplat till skolans journalföringssystem i syfte att stärka kopplingen mellan dokumentation och uppföljning av ärenden.

Ge särskilt stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn ansvarar för att elever som är i behov av särskilt stöd får sådant stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram. Enligt huvudmannen har samtliga beslutade åtgärdsprogram granskats och vid behov reviderats för att säkerställa att de är tydliga och aktuella. Arbetet har genomförts av specialpedagogen och specialläraren i samverkan med elevhälsoteamet och i samråd med undervisande lärare. Berörda lärare har informerats om sitt ansvar och hur insatserna ska planeras och genomföras. Av intervjuer framgår att lärare får kännedom om elevers åtgärdsprogram genom skolans digitala system, elevhälsokonferenser och arbetslagens arbete. Lärarna uppger vidare att elevpärmarna finns tillgängliga i arbetslagens arbetsrum som används för att samla dokumentation om eleverna, exempelvis information om extra anpassningar eller särskilt stöd.

Lärarna uppger i intervju att de medverkar i genomförandet av särskilt stöd, bland annat genom att förbereda material till elever som får stöd av speciallärare och genom att anpassa undervisningen. Lärarna uppger att de samarbetar med speciallärare i planeringen och genomförandet av insatserna.

Skolinspektionen har vid besöket ställt frågor om sex beslutade åtgärdsprogram. Lärarna uppger i detta sammanhang att de aktuella eleverna får det särskilda stöd som är beslutat, exempelvis stöd av speciallärare eller möjlighet att arbeta i mindre sammanhang.

Vidare anger huvudmannen att rektorn följer upp att elever får särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogrammen och att stödinsatser justeras vid behov. Rektorn uppger i intervju att hen följer upp att åtgärdsprogrammen genomförs genom att ta del av åtgärdsprogrammen samt genom dialog med specialpedagogen och specialläraren.

Huvudmannen anger att rektorn bedömer att åtgärdsprogrammen nu är aktuella och att det finns en tydligare struktur för arbetet med att genomföra och följa upp särskilt stöd. Rektorn uppger i intervju att åtgärdsprogrammen utgår från elevernas behov och baseras på genomförda utredningar samt att berörda lärare har tydligare kännedom om ansvar och planerade insatser. Rektorn uppger vidare att skolan har förutsättningar att genomföra det särskilda stöd som anges i åtgärdsprogrammen, vilket även stöds av uppgifter från lärare, stormentorerna och personal i elevhälsan.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs

vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet och att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att skolan uppfyller författningarnas krav beträffande särskilt stöd. Av utredningen framgår att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att arbetet med särskilt stöd bedrivs i enlighet med bestämmelserna. Det framgår att rektorn har informerat samtliga lärare om när anmälan ska göras och om skolans rutiner, samt att även nyanställd personal får motsvarande information. Vidare framgår att rutinerna för anmälan har setts över och tydliggjorts, att anmälningar nu görs i enlighet med dessa och

att det inte längre finns någon kö eller begränsning kring att anmäla elever till rektorn. Av utredningen framgår också att anmälningar leder till att utredningar påbörjas skyndsamt och att dessa genomförs i samråd med elevhälsan. Vidare framgår att elever som är i behov av särskilt stöd ges sådant stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram. Skolinspektionen bedömer utifrån detta att huvudmannen vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet och att påtalade brister har avhjälpats. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Inleda frånvaroutredningar

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har det övergripande ansvaret för att frånvaroutredningar inleds samt att rektorn fördelat det operativa ansvaret för att sammanställa elevers frånvaro och samordna frånvaroutredningar till kuratorn. Skolans rutiner för frånvarohantering och uppföljning har reviderats för att bli tydligare och lättare att följa, vilket bekräftas i intervjuer med personal på skolan. De intervjuade uppger att arbetet är mer strukturerat än tidigare och att ansvarsfördelningen mellan de olika rollerna har blivit tydligare.

Av redovisningen framgår att kuratorn regelbundet sammanställer och analyserar elevers frånvaro samt rapporterar detta till elevhälsoteamet varje vecka. Rektorn uppger i intervju att elever med upprepad eller längre frånvaro identifieras genom de sammanställningar som kuratorn tar fram och genom återkommande genomgångar i elevhälsoteamet. Stormentorerna uppger att kuratorn sammanställer elevernas frånvaro över fyra veckor och går igenom detta tillsammans med mentorerna varje vecka.

Av redovisningen framgår vidare att rektorn ser till att varje beslut om att inleda en frånvaroutredning dokumenteras i en aktuell sammanställning. Personal i elevhälsan uppger i intervju att sammanställningen delas med elevhälsoteamet och stormentorerna. Av den sammanställning som huvudmannen inkommit med framgår att listan omfattar 73 elever och att frånvaroutredningar har inletts under perioden den 20 september 2025 till den 20 april 2026. Av sammanställningen framgår elevens namn och klass, frånvaron i procent, datum för när frånvaroutredningen inleddes och i förekommande fall avslutades samt datum för när huvudmannen meddelades. Frånvaron varierar mellan 16,6 och 94 procent.

Av skolans rutin för frånvaro framgår att riskfrånvaro bland annat avser total frånvaro över 15 procent under fyra veckor, upprepad oanmäld

frånvaro samt frånvaro som bildar mönster i elevens skolsituation. Av rutinen framgår att vårdnadshavare ska kontaktas utan dröjsmål som ett första steg samt att en uppföljning ska ske inom två veckor. Om frånvaron inte upphör efter samtalet ska frånvaron utredas och ärendet lyfts då i elevhälsoteamet av kuratorn.

Stormentorerna, personal i elevhälsan samt rektorn och den biträdande rektorn uppger i intervju att en frånvaroutredning alltid ska inledas vid 30 procents frånvaro men att utredningar även kan påbörjas tidigare utifrån en individuell bedömning av elevens situation och frånvarons karaktär. Lärarna uppger att de kontaktar stormentorn om de uppmärksammar hög frånvaro i sina undervisningsämnen.

Huvudmannen anger att kurator leder och samordnar frånvaroutredningarna tillsammans med stormentorer samt att utredningar dokumenteras i skolans digitala journalsystem, vilket bekräftas i intervjuer med stormentorerna och personal i elevhälsan. Huvudmannen anger vidare att rektorn säkerställer att utredningarna genomförs i samråd med elev, vårdnadshavare och elevhälsa. Personal i elevhälsan uppger att utredningarna innefattar samråd med elev och vårdnadshavare samt att olika professioner inom elevhälsan kan involveras vid behov, exempelvis specialpedagog, skolsköterska, skolläkare eller psykolog.

Stormentorerna och personal i elevhälsan uppger att frånvaroutredningar kan leda till olika närvarofrämjande insatser, exempelvis extra anpassningar, stöd från stormentorn, anpassad undervisningssituation eller stöd från elevhälsans professioner. Av intervjuer framgår också att insatserna följs upp i elevhälsoteamet och tillsammans med elev och vårdnadshavare.

Huvudmannen anger i redovisningen att rektorn följer upp att skolans arbete med frånvaro fungerar genom att återkommande ha dialog med kuratorn och stormentorerna samt genom att gå igenom dokumentationen. Rektorn uppger att elevhälsoteamet följer upp frånvaroutredningarna varje vecka samt att hen har insyn i samtliga pågående utredningar genom journalsystemet.

Av redovisningen framgår att skolans arbete med frånvaro nu bedrivs skyndsamt och systematiskt genom att skolan följer upp elevernas närvaro, initierar frånvaroutredningar, tar kontakt med elev och vårdnadshavare samt att elevhälsan involveras. Stormentorerna, personal i elevhälsan samt rektorn och den biträdande rektorn uppger att det nu är tydligare än tidigare när en frånvaroutredning ska genomföras. Personal i elevhälsan uppger att elever som är i behov av en frånvaroutredning nu fångas upp och finns med i sammanställningen. Stormentorerna uppger vidare att flera funktioner nu följer upp elevernas frånvaro parallellt, vilket minskar risken för att elever faller mellan stolarna.

Av redovisningen framgår vidare att eleverna upplever skolans arbete med frånvaro som tydligare och mer aktivt utifrån att skolan nu i högre grad tar kontakt vid frånvaro och efterfrågar orsaker till att eleven inte är närvarande.

Anmälan till huvudmannen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn ansvarar för att inledda frånvaroutredningar snarast anmäls till huvudmannen via en e-tjänst och att datum för anmälan till huvudmannen dokumenteras i tidigare nämnda sammanställning, vilket bekräftas i intervju med rektorn och den biträdande rektorn. Personal i elevhälsan uppger att elevhälsan meddelar rektorn när en frånvaroutredning har inletts och att rektorn därefter anmäler detta till huvudmannen.

Huvudmannen anger att frånvaroutredningar som tidigare hade inletts utan att ha anmälts till huvudmannen har anmälts i efterhand när e-tjänsten blev tillgänglig samt att dessa anmälningar har dokumenterats i sammanställningen.

Av den dokumentation som huvudmannen har gett in till Skolinspektionen framgår att samtliga inledda frånvaroutredningar har anmälts till huvudmannen samt datum för när respektive anmälan har gjorts. Av dokumentationen framgår att anmälan har skett i nära anslutning efter att utredningarna har inletts.

Huvudmannen anger att rektor stämmer av med kuratorn och elevhälsoteamet att samtliga inledda frånvaroutredningar har registrerats i sammanställningen. Rektor stämmer även av anmälningarna till huvudmannen med skolchefen. Rektorn uppger i intervju att hen varje vecka bevakar sammanställningen över frånvaroutredningar och att anmälan till huvudmannen oftast sker inom en vecka från att utredningen har inletts. Enligt huvudmannen bedömer rektorn att kvaliteten i arbetet har stärkts genom att skolan nu har en sammanhållen, dokumenterad och känd rutin för att registrera inledda frånvaroutredningar och anmäla dem till huvudmannen skyndsamt.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens grundskola fullgör sin skolgång (7 kap. 22 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att skolan uppfyller författningarnas krav beträffande arbetet med elevers frånvaro. Av utredningen framgår att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att säkerställa att arbetet med frånvaro bedrivs i enlighet med bestämmelserna. Det framgår att skolan har reviderat och tydliggjort rutinerna för arbetet med frånvaro, vilket medför att det nu är tydligt för personalen när en frånvaroutredning ska inledas och hur ansvaret är fördelat mellan olika funktioner. Vidare framgår att skolan har ett systematiskt arbetssätt för att följa upp och identifiera frånvaro och att frånvaroutredningar har inletts för ett stort antal elever. Utredningarna genomförs i samråd med elev, vårdnadshavare och elevhälsan samt dokumenteras. Av Skolinspektionens utredning framgår vidare att rektorn säkerställer att inledda frånvaroutredningar anmäls till huvudmannen skyndsamt genom en e-tjänst. Skolinspektionen bedömer sammantaget att huvudmannen vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet och att påtalade brister avhjälpes. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Joakim Blomberg

Beslutsfattare
Signerat av: Joakim Blomberg

X Caroline Engskär

Föredragande
Signerat av: Caroline Engskär

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Jessika Andersson medverkat.